

UCHWAŁA NR VI/30/03
Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich
z dnia 26 lutego 2003r.

**w sprawie przyjęcia gminnego programu profilaktyki
i rozwiązywania problemów alkoholowych.**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 i Nr 167, poz. 137) Rada Miejska w Strzelcach Opolskich uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla gminy Strzelce Opolskie na 2003 r. stanowiący załącznik nr 1.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Strzelec Opolskich

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Podstawą prawną działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku. Zgodnie z treścią tej ustawy istnieją dwie podstawowe formy planowania, organizowania i finansowania działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych w Polsce.

Pierwsza to działania administracji szczebla centralnego i wojewódzkiego ujęte w formie Narodowego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, druga to działania samorządów gminnych ujmowane w formie Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

DZIAŁALNOŚĆ SAMORZĄDÓW GMINNYCH

Szkody związane z nadużywaniem napojów alkoholowych, w tym także uzależnienie od alkoholu, nie dotyczą wyłącznie sfery prywatnej osób nimi dotkniętych. Nie tylko najbliżsi ponoszą ciężar błędnych decyzji związanych z używaniem alkoholu; płacą za to w sposób bezpośredni lub pośredni wszyscy obywatele naszego państwa. Mając na uwadze rozmiar tych szkód (zdrowotnych, finansowych, osobistych) przeciwdziałanie ich powstawaniu i rozwojowi powinno obejmować całe społeczeństwo, pozwalając tym samym w znacznym stopniu zredukować ich negatywne konsekwencje.

Władze Gminy Strzelec Opolskich podejmują działania jak również popierają tworzenie i rozwój organizacji społecznych, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, promocja zdrowego stylu życia, oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom w ramach zaplanowanych do realizacji zadań mieszczących się w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2003.

I. Diagnoza stanu problemów alkoholowych w gminie Strzelce Opolskie.

Gmina Strzelce Opolskie liczy 34.011 osoby, w tym miasto zamieszkuje 20.574 mieszkańców.

Na terenie Gminy jest ogółem 134 punkty sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:

80 punktów stanowi sprzedaż detaliczna,

54 punktów stanowi sprzedaż gastronomiczna.

Na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada 253 mieszkańców.

Na terenie gminy funkcjonują następujące instytucje zajmujące profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Do jednostek gminnych należą:

- 1 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2 Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 3 Punkt Konsultacyjno - Informacyjny dla osób i rodzin z problemem alkoholowym
- 4 Punkt Konsultacyjny dla ofiar przemocy
- 5 Strzelecki Klub Abstynenta, zrzeszający grupy samopomocy „AA” (Anonimowi Alkoholicy) oraz „Al-Anon” dla osób współuzależnionych
- 6 Młodzieżowy Klub Terapeutyczny „ARKA”
- 7 Wolontariat „Ruch Czystych Serc”

Do jednostek współpracujących z Gminą należą:

- 1 Komenda Powiatowa Policji
- 2 Sąd Rejonowy
- 3 Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia
- 4 Poradnia Zdrowia Psychicznego
- 5 Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna

Informacje Przychodni Terapii Uzależnienia od alkoholu i Współuzależnienia

/Przychodnia funkcjonuje w ramach Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej/

Osobom uzależnionym od alkoholu i współuzależnionym z terenu Gminy Strzelce Opolskie udzielono w roku 2002 łącznie 2405 porad, co stanowi 61 % wszystkich usług świadczonych przez Przychodnię w bieżącym roku. Ilość osób z rejonu gminy Strzelce Op., które skorzystały ze świadczeń zdrowotnych (medycznych, psychologicznych i terapeutycznych) w Przychodni w roku 2002 r.:

1. z zakresu leczenia uzależnienia od alkoholu	-	149
2. z zakresu terapii współuzależnienia	-	46
3. z zakresu psychoterapii DDA	-	8
<i>Łącznie</i>		<i>203 osoby</i>

Informacje Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu

*/Punkt funkcjonuje w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych/*

W czasie działalności Punktu łącznie udzielono 403 porady, w tym:

- 85 porad prawnych,
- 154 porad psychologicznych,
- 164 porad dotyczących uzależnień.

Informacje Komendy Powiatowej Policji

Komenda Powiatowa Policji przedstawiła informacje dot. zaistniałych zdarzeń związanych bezpośrednio z alkoholem na terenie gminy Strzelce Opolskie w 2002 r.:

I. Przemoc domowa i inne zaburzenia życia rodzinnego:

- Liczba dorosłych podejrzanych o przestępstwo znęcania się fizycznego i psychicznego nad rodziną - **26** w tym:

podejrzani o dokonanie przestępstwa znęcania się nad rodziną pod wpływem alkoholu - **24**

- Liczba interwencji domowych - **354** w tym:
interwencje w związku z alkoholem - **81**

II. Nietrzeźwość w miejscach publicznych, przestępstwa i wykroczenia

- Liczba osób dorosłych podejrzanych o popełnienie przestępstw - **874** w tym **446** interwencji, wniosków i postępowań w sprawach gdzie sprawca był pod wpływem alkoholu.
- Liczba wypadków drogowych ogółem - **29**
spowodowanych przez nietrzeźwych kierowców - **3** ofiary śmiertelne (w związku z alkoholem) **1**

III. Alkohol i młodzież

- Nieletni nietrzeźwi zatrzymani w pomieszczeniach policyjnych - **35**
Nieletni nietrzeźwi odwiezieni do domu - **12**

Informacje Ośrodka Pomocy Społecznej

Z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej skorzystało w 2002 r. - **1405** rodzin, w tym: **64** rodziny z problemami alkoholowymi.

Informacje Sądu Rejonowego

W Sądzie Rejonowym w roku 2002 wszczęto **14** postępowań o pozbawienie władzy rodzicielskiej oraz **35** postępowań o ograniczenie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi. W **14** przypadkach postępowanie było prowadzone z powodu występowania w rodzinie problemu alkoholowego.

II. Podstawy prawne i formy działania samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Ustawa o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi, gwarantując niezbędne środki finansowe na prowadzenie działań związanych z profilaktyką alkoholowych rozwiązywaniem problemów alkoholowych w art. 4 ust. 1 określa jednoznacznie, że prowadzenie tychże działań należy do zadań własnych gmin.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu*
- 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,*
- 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży,*
- 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.*
- 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.*

Główne cele stojące u podstaw tworzenia niniejszego programu:

- promowanie modelu zdrowego i trzeźwego stylu życia poprzez zapewnienie młodzieży alternatywnych form spędzania wolnego czasu, zapewnienie bogatszej oferty sportowej w szkole, i poza nią.**
- wspieranie rodzin z problemem alkoholowym, niedopuszczenie do degradacji społecznej tych rodzin, oraz rozszerzania się skutków choroby alkoholowej,**
- ograniczanie konsumpcji napojów alkoholowych,**

- **wspieranie finansowe działań gminy celem poprawy bezpieczeństwa miasta i zapobieganiu rozszerzania się patologiom społecznym, jak i ich skutkom.**

III. Szczegółowy harmonogram działań:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

1. Kontynuacja działalności **Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin** z siedzibą przy Środowiskowym Domu Samopomocy w Strzelcach Opolskich.
Punkt jest miejscem pierwszego kontaktu dla osób z problemem alkoholowym. Niezbędna jest tutaj uwaga, że punkty konsultacyjne nie są przeznaczone do samodzielnego prowadzenia terapii. Spełniają one funkcje pomocnicze wobec profesjonalnych placówek odwykowych realizując następujące zadania:
-dostarczanie informacji o możliwości podjęcia profesjonalnej terapii,
-motywowanie i kierowanie do leczenia,
-udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej po zakończeniu terapii odwykowej osobom uzależnionym i ich rodzinom.
2. Finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin oraz pokrycie kosztów zatrudnienia instruktora terapii uzależnień, psychologa, prawnika.
3. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla pracowników Punktu w zakresie pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.
4. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno - edukacyjnych (np. broszury, ulotki) dla klientów Punktu Konsultacyjnego oraz instytucji i organizacji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie naszej gminy.
5. Informowanie mieszkańców Gminy o chorobie alkoholowej i możliwościach jej leczenia.
6. Zorganizowanie obozu terapeutycznego dla dzieci z rodzin zagrożonych alkoholizmem, prowadzonego według określonego programu terapeutycznego przez specjalistów w zakresie terapii uzależnienia od alkoholu.
7. Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom informacji o bezpłatnej możliwości korzystania z usług placówki odwykowej zajmującej się diagnozą i leczeniem oraz finansowanie wywiadów środowiskowych, opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psycho-społecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Problemy alkoholowe w równym stopniu dotyczą osoby uzależnionej od alkoholu, jak i członków jej rodziny. W rodzinach z problemem alkoholowym obserwuje się poważne zaburzenia funkcjonowania. Dotyczą one zaspakajania podstawowych potrzeb członków rodziny (biologicznych, emocjonalnych, duchowych), podejmowania i realizowania zadań związanych z socjalizacją, wychowaniem i kształceniem dzieci, jak również prawidłowego funkcjonowania rodzin i członków rodzin w środowisku zawodowym, szkolnym, sąsiedzkim itp. Do najważniejszych zadań w tym zakresie należy:

1. Kontynuacja działalności **Punktu Konsultacyjnego dla ofiar przemocy domowej**, finansowanie bieżącej działalności oraz pokrycie kosztów zatrudnienia pracowników Punktu.
2. Zapewnienie schronienia dla ofiar przemocy w pomieszczeniach Punktu Konsultacyjnego.
3. Zapewnienie pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, w tym pomoc w organizowaniu grup wsparcia i terapii.
4. Współpraca z **Komendą Hufca ZHP** poprzez dofinansowanie działalności Hufca w ramach zapewniania dzieciom i młodzieży alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu.
5. Szkolenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz kadry pracowniczej Ośrodka Pomocy Społecznej i Oświaty a także instytucji i osób fizycznych realizujących zadania gminne w zakresie nowoczesnych metod rozwiązywania problemów alkoholowych oraz pomocy ofiarom przemocy.
6. Współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Punktem Konsultacyjnym, Poradnią Odwykową, Policją, Sądem Rejonowym oraz placówkami poradnictwa i leczenia odwykowego w zakresie pomocy rodzinie z problemem alkoholowym.
7. Podejmowanie interwencji wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych przez picie alkoholu.

8. Organizowanie szkoleń z zakresu wdrażania nowych procedur interwencji wobec przemocy domowej pn. „Niebieskie karty”.
9. Organizowanie porad, konferencji poświęconych przemocy w rodzinie.
10. Wspieranie lokalnych programów Gminy mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu skierowanych do osób i rodzin z grup ryzyka tj.
 - osób, które ukończyły terapię odwykową i członków ich rodzin,
 - osób opuszczających zakłady karne i członków ich rodzin,
 - osób powyżej 45 roku życia,
 - młodocianych,
 - absolwentów szkół,
 - innych zdiagnozowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Wiemy, że dobrze przeprowadzone lokalne akcje profilaktyczne oraz doradztwo przyczyniają się do zwiększenia świadomości zagrożeń, jakie niesie ze sobą alkohol. Badania przeprowadzone przez Światową Organizację Zdrowia w 10 krajach pokazały, że nawet najprostsze formy edukacji osób, o których wiadomo, że nadużywają alkoholu, ale nie są od niego uzależnione, miały wysoce pozytywny wpływ na ograniczenie zarówno średniego spożycia alkoholu jak i intensywności picia. W związku, z czym na terenie naszej gminy realizowane są na szeroką skalę programy profilaktyczne.

1. Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowe - wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także dla ich rodziców np. „Elementarz II, czyli program siedmiu kroków”, „NOE”, „Tak czy Nie”, „Razem”, „Dziecięce marzenia” i inne.
2. Prowadzenie szkoleń i kursów specjalistycznych dla nauczycieli i pedagogów realizujących zadania profilaktyczne w placówkach oświatowych gminy Strzelce Opolskie.
3. Wspieranie i dofinansowanie działań ukierunkowanych na promocję zdrowego stylu życia, propagowanie trzeźwych obyczajów, tworzenie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu m. in. Poprzez współdziałanie w organizacji festynów wiejskich o charakterze promującym zdrowy styl życia, oraz biegów sportowych m.in „BIEGU STRZELCA”.

4. Prowadzenie i finansowanie **Młodzieżowego Klubu Terapeutycznego „ARKA”** dla dzieci z rodzin zagrożonych alkoholizmem.
5. Finansowanie kosztów lokalowych oraz pokrycie kosztów funkcjonowania **świetlic wiejskich z elementami profilaktyki**,
6. Wspieranie działalności ruchów młodzieżowych m.in. **„Ruchu czystych serc”** przeznaczonych dla młodzieży naszej gminy o wyraźnym odniesieniu profilaktycznym.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Finansowanie kosztów związanych z funkcjonowaniem **STRZELECKIEGO KLUBU ABSTYNENTA**, w tym finansowanie bieżącej działalności Klubu oraz pokrycie kosztów TELEFONU ZAUFANIA dla osób dotkniętych uzależnieniami.
2. Doposażenie klubów i świetlic przeznaczonych dla dzieci i młodzieży.
3. Dofinansowanie zakupu sprzętu sportowego i materiałów do prowadzenia zajęć o wyraźnym odniesieniu profilaktycznym wśród młodzieży naszej Gminy.
4. Włączenie się w ogólnopolskie i regionalne kampanie edukacyjne mające na celu zapoznanie społeczeństwa z prawnymi regulacjami z zakresu problematyki alkoholowej.
5. Wspieranie i dofinansowanie działalności Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „**BARKA**” dla osób i rodzin z problemem alkoholowym przy realizacji założeń statutowych.
6. Kontynuacja działań gminy w celu poprawy bezpieczeństwa miasta i zapobieganiu rozszerzenia się patologiom społecznym i ich skutkom,
7. Dalsze wspieranie **Klubu Internetowego** jako alternatywnej formy spędzania wolnego czasu przez młodzież naszej gminy.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13 (1) i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

VI. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

/na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi/

1. Członkowie Komisji otrzymują za udział w posiedzeniu Komisji wynagrodzenie w wysokości 76,00 zł.brutto.
2. W ramach posiedzeń komisji jej członkowie:
 - motywują do podjęcia leczenia odwykowego,
 - udzielają pomocy rodzinom osób uzależnionych,
 - biorą udział w kontrolach przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych,
 - opiniują wnioski w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych
 - wykonują inne prace w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VI. Postanowienia końcowe

1. Zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowane są przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany jest także przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich, a w szczególności w części dot. punktu I. 1 i 2 oraz punktu II. 1, 2 i 10.
3. Gminny Zarząd Oświaty i Wychowania realizuje zadania gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie organizacji i prowadzenia szkoleń i kursów dla nauczycieli i pedagogów realizujących zadania profilaktyczne w placówkach oświatowych.
4. Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedkłada corocznie Burmistrzowi sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

**Burmistrz Strzelec Opolskich corocznie składa Radzie Miejskiej
informację z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.**